

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

1. Omnia vniuersim, & singulatim, creata amat Deus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

liberi, quatenus ad obiecta alia honesta se extendit, specificatum diuini amoris, seu rationem bonitatis ob quam amor à Deo intentionaliter elicitur, neque esse, neque ex parte adhuc constituitur: etenim in duplici statu, sine signo moralis Dei honestas considerari potest. Primum est in actu primo: nempe pro inclinatione, vel potius determinatione, quoad speciem, diuine voluntatis ad honestum præ turpi obiecto profectum: & id quidem duplici ex parte constituitur, nempe voluntate perfectissima Dei, & summa physice, & metaphysice essentia diuine obiectiua bonitate: quæ, si necessitate ad sui amorem diuinum raperet voluntatem, nec ad affectum honestissimum, summæque, & infinite bonum moraliter intentionaliter moueret: quare, obiectiue loquendo, omnem moralem honestatem continet, atque malitiæ omni obiectiue aduersatur: unde amor ab ea bonitate specificatus odium formale malitiæ omnis est, atque ab omni obiecto inhonesto formalis auersio, ut supra dicebamus: æque quidem necessaria, atque est diuinæ illius, & summa bonitatis formalis profectio: quare etiam ex libertatis delectatione hoc, est obiectiue honestum bonumque moraliter sit, non tamen absolute bonum moraliter est: sicut eodem defectu libertatis bona moraliter absolute non est diuinæ bonitatis profectio: cum autem honesta obiecta moralium virtutum, misericordiae, iustitiæ, &c. pro posteriori occurrant, liberque diuinus amor ad ea extenditur, hanc, vel illam exercite, absque illa sui variatione profectendo: honestas quidem moralis exercite, & in actu secundo est: sed quæ sui amorem minime specificet, est propter ipsas amentur: quia ex bonitate illa physica, & metaphysica summa, atque infinita Deitatis, totum amorem indiuisibilem diuinum specificatum obiectiue, & constitutum supponit: quare nil istic habet, quod obiectiue, quoad eius constitutionem, & specificationem, agat.

5. Oppones secundo contra secundam conclusionem: si enim amoris diuini diuina omnia obiecta materialia sunt, & quæ propter diuinam bonitatem hactenus explicatam amentur: ergo, & ita etiam à Deo diuinus amabitur amor, & tunc ob eandem rationem reflexus: hic amor amabitur amore reflexiori: sique dabitur reflexiorum, & reflexiorum amorum processus infinitus repugnans: quare diuina omnia vniuersim amari, atque amoris diuini obiecta materialia esse, negare fatius erit. Ceterum diuinum amorem, immò, & nostrum à nobis amari docuit expressè Augustinus de Ciuitate Dei, cap. 8. his verbis. De amore, quo amamus, virum & ipse amatur, non dictum est. Amatur tamen: & hinc probamus quod in omnibus, quæ rectius amantur, ipse magis amatur. Neque enim vir bonus merito dicitur, qui scit, quod bonum est, sed qui diligit. Cur ergo, & in nobis ipse nos & ipsum amorem nos amare sentimus, quo amamus quicquid boni est: etenim amor, quo amatur quod amandum non est: & ipsum amorem odit in se, qui illum diligit, quo id amatur, quod amandum est. Et de amore Dei refert Ruiz sec. 4. à num. 4. testimonia quædam Dionysii 4. de diuinis nominibus & Hieroth. ibid. ab eodem recitati: & Maximi Centur. 3. cap. 38. apud Ciparissium decade 8. cap. 1. sub init. quæ de circulari diuini amoris motu à bono summo progredientis, & in ipsum reuertentis sunt: non autem de reflexione amoris diuini in seipsum. Negari autem nequit perfectiorem, magisque voluntariam esse tendentiam in bonum, quæ à ipse amor boni amatur sicut perfectior, certiorque, & euidentior subiectiue est scientia illius, qui non scit solum, sed & scire se reflexè nouit: quare nec diuino amoris ea perfectio deneganda est: sicut neque Scientiæ diuinæ, ut vidimus controu. 1. præterquam quod id ipsum ratio à priori data certam. 2. n. 5. sine cuius.

6. Oppositum verò difficultatem de infinita reflexione amoris diuini in simili attingimus controu. 2. d. 2. q. 5. certam. 1. de cognitione Scientiæ Dei, tanquam materialis obiecti per se ipsam & d. 3. quæst. 4. certam. 2. ubi contra plures recitatos certam. 1. num. 2. infinitum scientiarum reflexarum, & reflexarum metaphysicè diuersarum à Deo reicimus, & contra nostrum Ruiz de Montoya relatum eodem certam. numer. 1. statuimus Scientiæ Dei directam alia adhuc metaphysicè diuersa,

quæ supra ipsam formaliter reflectat, minime egere, ut à Deo formaliter cognoscatur: quia ex vna parte scientiæ à suo obiecto materiali, formalis adhuc, distinctio opus non est, ut vidimus primo loco citato ex contr. 2. atque, ut vidimus secundo loco ex eadem controuersia, inhuitas simpliciter, atque ex genere, & conceptu suo per denegationem termini, etiam extrinseci, quæ scientiæ Dei (sicut & diuinis reliquis, quæ diuinis) competit, pluralitati etiam metaphysicæ, formalium scientiarum Dei (sine qua directæ, & reflexæ, adhuc formaliter metaphysicè esse nequit) omnino repugnat. Hæc autem omnia in amore diuino concurrunt. Siquidem, & infinitus simpliciter, & ex genere, & conceptu suo per denegationem termini, etiam extrinseci, est, æque, ac scientia, & purè, ut nuper diximus, terminatum obiectum: quare amare alio reflexo, adhuc formaliter, & metaphysicè, diuerso, amari à Deo repugnat: unde est in amore creato opus alio reflexo sit, ut ametur: secus in diuino ut primo loco citato ex controu. 2. vidimus. Cessat ergo reflexionis infinitæ difficultas.

QVÆSTIO II.

*An Deus creata obiecta secundum se
sumpta omnia vniuersim amet, &
singulatim, etiam, quæ possibilia.*

VÆSTIONIS titulus explicatio-
ne non eget. Dei amorem ad crea-
ta obiecta absolute existentia vel ex-
titura terminari, suppositione po-
tius, quam disputatione dignum est:
Siquidem scriptura sæpe id expresse
Plalm. 20. *Vita in voluntate eius,*
& infra, *In voluntate tua præstitisti decori meo vir-
tutem.*

CERTAMEN I.

*Omnia vniuersim, & singulatim,
creata amat Deus.*

1. Præmissa hæc firmantur Plalm. 113. *Omnia quæ-
cunque voluit fecit. Sap. 11. Diligit omnia, quæ
sunt, & nihil odisti eorum, quæ fecisti, & quomodo
posset aliquid permanere nisi tu voluisses. Ad Ephel. 1.
Qui operatur omnia secundum consilium voluntatis suæ.
Ad Thessal. 4. Hæc est voluntas Dei sanctificatio vestra.*
Hæc rerum, personarum autem creaturarum amorem Dei
exprimunt sequentia Plalm. 17. *saluum me fecit quo-
niam voluit me. Hierem. 31. In charitate perpetua dile-
xite. Ioan. 14. Pater meus diligit eum. cap. 16. Ipse Pater
amat vos: & plura alia passim occurrunt: quæ om-
nia, ut patet, de existentibus, vel futuris absolute aperi-
ta sunt: quare de creatorum pro statu absolute existi-
entiæ diuino amore disputationi Theologicæ locum non
relinquunt: maxime, cum pro eo statu nihil contra diui-
num creaturarum, siue personarum amorem à ratione
objici possit.*

2. Inde verò dubium aliud insurgit. An scilicet
Deus omnia velit, sicut omnia scit, & omnia potest?
Nam absolute existentia, vel exitura creata omnia non
sunt: cum omnia quæ intra possibilitatem clauduntur,
nunquam ad absolutam existentiam à peruentura, ex-
clusa, neque vsquam excludenda à creaturis sunt, de
quibus nihil, eorumque diuino Amore in scriptura ha-
betur: item peccata, & opera praua non vult Deus,
quæ tamen scit, ex Patrum, & Theologorum omnium
sententia. Ob quæ S. Thom. 1. part. quæst. 19. a. 3. ad 4.
& 2. 6.

& a. 6. ad 2. & 1. contra Gent. cap. 81. fine. S. Bonavent. in 1. d. 4. f. a. 1. p. 2. ubi Carthus. quæst. 1. colum. penult. Albert. 1. part. quæst. 79. m. 2. a. 1. particula 2. negant Deum omnivolentem esse, sicuti Omnisclus, & Omnipotens est. Aliam huius sententiæ addit S. Thomas rationem: quia appetitio rerum secundum se sumptarum ad res, ut in se ipsis sunt, tendit: aut cognitiō in res, ut sunt in cognoscēte: est autem in Deo quicquid habet rationem entis, & veri: ac proinde à Deo cognoscitur; non autem id totum existit in rebus: quare, nec res omnes amantur. Et citat. d. 1. ad 6. infert, Deum necessariò omnia scire, quia scibilia omnia habent in Deo necessariò esse, non velle autem necessariò omnia, quæ vult: quia in se ipsis non habent absolutam necessitatem. Contra hanc verò rationem arguit Caietanus: quia secundum possibilitatem, sicut necessariò sunt possibilia, & necessariò sciuntur à Deo; ita & amabilia, ac necessariò à Deo amantur complacentia simplici: secundum statum verò absolute existentie necessariò, nec diliguntur, nec amantur, sed contingenter, quia necessitatem illius existentie absolute non habent. Alias addit rationes S. Thom. inferius attingendas.

3. Hugo Victorinus peculiari libello, & tract. 1. Summe probat Deum æque Omnivolentem, atque Omnipotentem esse: quia quicquid potest vult se posse; etsi non velit esse quicquid potest. Secundo: quia, ut quæ potest, absolute sunt, necesse est, ut ea absolute Deus esse velit: nec aliter potest ea absolute producere, & ponere in suo esse, nisi cum subordinatione potentie sue ad suam voluntatem: ut Dei potentia, conditionata sit potestas producendi, si Deus velit: iuxta illud, *subest tibi, cum volueris posse*. Tercio: quia de omnibus possibilibus alteram contradictionis partem positivè vult Deus: nempe de aliquibus, ut absolute sunt, de aliis, ut non sunt. Quarto: quia etiam de actionibus prout vult Deus quicquid sine deordinatione est, atque absolute absque imperfectione amabile. Hæc approbat Ruiz d. 7. sect. 3. num. 1. Et Sanchi Thomæ sententiam cum utraque relata opinione conciliat à numer. 10. concl. 2. æstimans S. Thomæ sententiam esse de voluntate solummodo efficaci, & circa absolute existentia creata solum, non autem circa possibilia, quæ omnia in se bona, & amabilia, nec moraliter de se deordinata & mala (ac subinde absque imperfectione voluntatis, & distaminis intellectus amabilia) Deum simpliciter complacentia prosequi putat. Verum S. Thom. non ita amari à Deo possibilia constanter docuit: ut certamine 2. monstravimus, & eius ratio secunda à Ruiz recitata n. 11. inquit id aperte demonstrat.

4. Denique concludit Ruiz num. 13. conclus. 3. Deum non esse omnivolentem æque, ac est omnipotens, & omnisclus. Probat, quia omnipotentia, & scientia circa sua objecta versantur, quanta possunt plenitudinè versari, secus autem volitio Dei, quæ circa pleraque possibilia nusquam absolute futura tota plenitudinè, quæ potest, non versatur: cum non versetur efficaciter, ut potest; circa illa: cæterum, etsi discrimen hoc inter volitionem, & scientiam inveniatur, secus inter volitionem, & omnipotentiam: siquidem non minus omnipotentia, quam volitio, potest circa suum terminum, scilicet possibilia, efficaciter versari; & tamen circa ea omnia, circa quæ volitio efficaciter non versatur, nec versatur ipsa efficaciter: quare nec tota plenitudinè quæ potest. Et quidem, ut res dilucide hæc, ac sine æquivocatione vlla inter extrema comparationis huius explicetur, de volitione, scientia, & omnipotentia in actu, tam primo, quam secundo consideratis seorsim examinanda, ac definienda erit difficultas præfens.

5. Dico primo: Consideratis in actu primo his tribus, scilicet intellectu, potentia, & voluntate, obiectorum materialium intellectus diuini sphaera amplior absolute, quam potentia, & voluntatis diuinæ sphaera: quarum est omnino æqualis, proportionaliter tamen loquendo tribus hisce æqua sphaera est. Tres partes continet conclusio, facile tamen probandas. Prima de ampliori sphaera obiectorum materialium intellectus diuini probatur: quia extenditur ad mala culpæ, & chimeras, ad quæ, nec Dei omnipotentia, nec voluntas

extenditur: cum ea Deus, nec possit facere, nec velle: etsi intellectu diuino chimæ, & rationis entia possint ut vidimus controu. 1. compingi. Secunda pars de æqualitate sphaeræ obiectorum materialium omnipotentia, & voluntatis diuinæ probatur: quia quæcumque Deus obiecta materialia extrinseca (de quibus est in præfenti disputatio; nam intrinseca potest velle, quæ facere nequit) potest efficere, potest & velle, nec potest quicquam facere, quod velle non possit; cum essentialiter eius potentia ipsius subordinetur voluntati, siquæ agentis rationalis, & liberi potentia omnium opinione; atque in nostra verisimiliori, nil aliud omnipotentia, quam Dei voluntas sit. Nec obstat absolutas rerum negationes obiectum materiale voluntatis esse, non autem omnipotentia: in ea quippe nostra opinione falsum est, & repugnans. In omnium verò sententia, quomodo absolute factibiles negationes sunt, nempe per actionis suspensionem, ab omnipotentia esse possunt. Tertia pars probatur: quia sicut, quicquid obiectivè verum, & cognoscibile est, ita quicquid obiectivè, & bonum, & amabile est, fieri, & amari à Deo potest, siue liberè, siue necessariò. Quare conclusio hæc non pender à bonitate, & amabilitate obiecta, vel eius defectu possibilibus qua talibus vel aliis quibuscvis obiectis.

6. Dico secundo, comparatis his tribus in actu secundo, scientia, actione, & volitione exercitè sumptis, sphaera obiectorum materialium scientiæ non solum absolute, sed & proportionaliter loquendo multo amplior adhuc est, quam sphaera duarum reliquarum. Prima pars quoad maiorem absolute amplitudinem scientiæ, & Sanctorum Thomæ, & Bonaventuræ, ac reliquorum primæ sententiæ, probatur facile: quia Deus scibilia omnia in actu secundo, & exercitè scit, quæ multo plura sunt, quam à Deo amabilia, & factibilia, ut vidimus. Quod autem ea omnia Deus actu & exercitè sciat, probatum abundè à nobis est controu. 2. atque à Sancto Thoma proxime ratione secunda: quia posse non intelligere, seu ignorare aliquid secundum se scibile, imperfectio intellectus, seu intellectus est: quæ summè ac perfectissimè intellectus Deus determinat in actu primo est ad necessariam scibilibus, & rerum omnium cognitionem: secus autem perfectè potentis, scilicet liberi in volendo, & operando: amoris scilicet, & operationis suæ Domini actualis; obiecti volitio, & operatio. Quoad maiorem autem, ad huc proportionaliter, sphaeræ obiectorum scientiæ amplitudinem, etsi non expressè, eorumdem Doctorum, vim tamen, & implicite, & eorum, & plurium quos recitabimus certam. Scientia est: Quia, ut non esse amplior exercitè proportionaliter sphaera scientiæ, operaret, ut ad omnia amabilia, & bona obiecta Dei volitio extenderetur exercitè: sicuti Dei scientia ad omnia vera, & scibilia exercitè extenditur. Non autem ad omnia bona, & amabilia obiectivè extrinseca Dei volitio, nedum omnipotentia operatio, exercitè se extendit: ergo scientiæ sphaera, adhuc proportionaliter amplior est, quam sphaera voluntatis, & omnipotentia in actu secundo sphaeræ operationis, & volitionis exercitè sumptæ erga sua objecta.

7. Minor (quæ sola probationem desiderat) probatur, quia, etsi possibilia, qua talia, bona sunt, ut aduersariæ sententiæ Doctores volunt: ea tamen, quæ possibilia præcisè non amaret Deus, ut decursu quætionis constabit: immò verò, neque creata absolute scientia, vel futura, si ea absque libera Dei voluntate, & esse in rebus possent, & fierent, & præcisè absolute bonitate, quam haberent, à Deo amari minime inferretur: quia creata bonitas limitata, neque ab imperfectione prorsus immunita est, nec nostram quidem, æquid diuinam voluntatem summè perfectam in sui amorem necessariò rapit: proinde Dei erga creata absolute existentia amor aliter ex eorum indigentia, ut sint, non autem ex vi, & motione irresistibili à diuina voluntate, ut amantur, quia bona sunt: quam rationem attigit Sanctus Thomas citato argumento 4. licet Dei exercitè erga creata amorem, non ad eum perficiendum, sicut scientia eius tendit: sed potius ad creata ipsa perficienda tendere: quod ipsi necessarium

non est: cuius rationem aliam, & à priori adhibet Sanctus Thomas supra ex diuine voluntatis perfectissima libertate: etenim, etsi possit aliquid scibile non scire, seu ignorare intellectus facultatis non virtus, potentia, aut perfectio sit, sed imperfectio potius, & potentia defectus; aut possit non amare ea, quæ necessaria ad finem, siue aut siue non sunt, maxima perfectio, & potestas voluntatis est: nempe eius libertas & ad virtutis potestas: at creata necessaria non sunt ad finem eius, nempe Deum, quem solum Deus necessario amat: ergo possit illa non amare maxima perfectio diuine voluntatis est.

8. Dixi autem de volitione diuina exercitè se erga creata habente, & ita considerata: considerata enim secundum se totam non minus amplum, magisque angustum obiectum materiale extrinsecum habet, quam diuina voluntas: sicut enim hæc est, secundum intrinsecum considerata omnis boni, & amabilis ex parte obiecti voluntas, facultasque ad id totum amandum, ita, & Dei volitio in actu secundo infinita, & omnivolitio formalis, & in actu secundo est, ob rationes easdem, quæ Dei scientiam è conceptu, & essentia sua metaphysica indiuisibiliter infinitam è genere suo, & omniscientiam est ostendimus semel controu. 2. & valuerim de omni prædicato diuino controu. 1. cum autem exercitè erga creata addimus, liberum eiusdemmet formalis volitionis physice & metaphysice innatæ erga creata exercitum significamus, quod erga aliqua solummodo est, non erga creata bona, & obiectiue amabilia omnia. Etsi autem mysterium viatorum omnium caprum superans de decreti diuini libertate contineat, inferius pro nostro modalio explicandum: ostenditur tamen (quod præsentis loci est) volitionis diuine exercitæ erga creata sumptis sphaeram obiectiuam, etiam proportionaliter sphaera scientiæ diuine obiectiua esse angustiores; secus autem, si volitio tota sua latitudine sine eo addito viatur: sic enim omnivolitio est, sicuti & est omniscientia illa.

9. De voluntate verò, & omnipotentia in actu secundo sive pro volitione, & operatione sumptis, dicendum vltimo in hac difficultate est: tam absolute, quam exercitè erga creata Dei volitione accepta sphaeram obiectiuam amplius sphaera omnipotentia habere. Absolute enim omnivolitio est, ac proinde æquam cum omnipotentia sphaeram obiectiuam habet: cum tamen omnipotentia actus secundus, siue operatio circa absolute existentia, vel creatura aut præterita (quæ minor longe possibilitatum pars est solummodo sit) de volitione exercitæ erga creata obiecta adhuc sumptis probatur etiam facile: quia Dei volitio non solum circa creata, quæ aliquando absolute fuerit, sunt, vel erunt, (vltia quæ potentia non se extendit operatio) libere efficaciter extenditur; sed etiam circa existentiam eorum, quæ absolute, nec sunt, nec fuerit, nec erunt inefficaci desiderio libere se exercet.

10. Dicendum tandem est: omnia etiam viliissimaque Deus facit, immo plura aliaque non fecit, diligit tamen, (vt ex memorato nuper desiderio eius inefficaci constat) secundum aromas ipsorum differentias amat. Hoc probatum est in simili de scientia controu. 2. disput. 4. q. 2. & certum, contra aliquorum errores recitatos certam. 1. vbi ab eis aliquos Doctores præsertim Hieronymum vindicauimus. Obiectioni autem, quod ex obiectorum vilitate diuina scientia, seu volitio vilesceret ratione, exemplo radiorum solarium stercorea lustrantium confirmata cum Nemefio occurrimus. Quoad volitionem autem occurrit Augustinus recitatus, certam. 2. numer. 5. Iam, Occurrentesque plura Patrum testimonia recitanda occurrit similem errorem in Dei providentia controu. 6. d. 1. Probabantque testimonia alia scripturæ, & Patrum præsertim de volitione Dei erga viliissima quæque singulorum conclusionem, quam probant, recitata omnia ex scriptura num. 1. ac frequens illud Gen. *vidit enim quæ fecerat, & erat valde bona*, scientia vtrique approbationis: quæ Dei de reprobis, cunctisque à se factis complacentiam inuoluit: & alia sexcenta. Rationes Theologicæ eadem sunt, quæ pro eorundem scientia dedimus et omniscientia Dei, & veritate obiectiua rerum pro

Christoph. de Ortega, de Deo Vno, Tomus II.

omni volitione, & bonitate obiectiua entitatiua omnium rerum etiam viliissimarum, in singulari etiam probant. Adde pro vtriusque minus longe distare viliissima à perfectioribus creatis, quam hæc à purissima bonitate, ac perfectione sine imperfectione diuina: & tamen per aduersarios absque sue perfectionis detrimento, & iactura ad creata perfectiora Dei volitio (idemque de scientia est) descendit: ergo, & inde ad viliora creata ab imperfectione immunis descendet: etenim creata bonitas, & perfectio, quantumvis magna, immo maxima, ab imperfectione excoquibilibus, ac suppurabilibus non est, quam essentia sua creata bonitas, & perfectio imbibit: quare, si ab imperfectione obiecti bonitatis creata in Dei volitionem imperfectior effunderetur, à perfectioribus etiam creaturis imperfectionem Dei volitio repugnantem participaret: si autem ab eis non participat; neque participabit à viliissimis, quarum minus imperfectionis comparatione perfectissime creatura est, quam sit in hac comparatione Dei.

CERTAMEN II.

De amore creatorum possibilium, quæ
taliū, diuino, sententiæ
Doctorem.

1. Quæ hæctenus ex scriptura adducta pro diuino creatorum amore sunt, & plura, quæ ex scriptura, & Patribus asseri possent, de absolute existentibus, & comparatione æternitatis exitibus expresse loquuntur. Quare quæstioni de amore seu volitione Dei erga creata pro aliqua differentia temporis absolute existentia ab authoritate locus non est: Immo verò neque à ratione locus quæstioni relinquatur, cum absolute existentia creata bonitatem, sicuti, & entitatem absolute habere, quare & absolute amari à Deo posse, citra dubium sit: ac de facto à Deo, non vtrunque, sed efficaciter volita, amataque esse (si libertas nostras operationes excipias) tam certum sit, atque, à Dei potentia per liberum de eis efficiendis decretam condita fuisse indubitatum est: solum ergo Catholicis sub lite duo esse possunt. An ea secundum statum eorum reliquos possibilitatis, ac futurationis conditionatæ abstrahentes ab eorum absolute existentia Deus amet, ac velit? Horum vtrumvis tor habet pro alterutra, affirmante, & negante parte fundamenta, & Patronos, vt seorsim examinanda methodo, & claritatis gratia merito videantur: & de statu possibilitatis, titulo prioritatis maioris vniuersalitatis, quam dicunt, habetque rerum possibilitas, respectu futurationis earundem conditionatæ, primo.

2. Prima in hac difficultate sententia asserit Deum amare creata, etiam secundum statum possibilitatis inspecta: ea tamen, non vna apud eius Patronos est. Eorum enim aliqui docent possibilita, quæ talia, libere à Deo secundum eum præcisè statum amari: quare non amari omnia, in horum adhuc sententia probabilius est: siquidem, quæ necessarii non amantur, amari omnia absque fundamento probabili dicitur: id quod apertius constabit ex infra dicendis de defectu fundamenti, vt libere amentur aliqua secundum eum statum; etsi secundum illum bona, & absolute ex parte obiecti amabilia fiat, in quo cum alterius modi Doctores conveniunt: ita plures Recentiores Scoticos, & Thomistas pauciores hanc sententiam de amore Dei erga possibilita præcisè defendentes audiui. Ex antiquis Scholasticis pro hac sententia (quæ longe quam iam subicienda probabilior à ratione nobis videtur) neminem ferè, citarum adhuc, inueni: etsi qui pro nostra negatiua sententia referuntur à cursim legentibus, nec contextum totum attendentibus possint referri: vt è germanæ eorum sententiæ relatione nostra clarebit: vnde ex antiquis Scotis, pro hoc censendi modo stare mihi visus est collatis inter se locis ex eo citandis

C num. 3.